

14/00035-2

Statens vegvesen

KS Bedrift Energi
P.B. 1378 Vika
0114 OSLO

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Jon Andresen - 22073559

Vår referanse:
2014/004025-004

Deres referanse:

Vår dato:
26.03.2014

Yrkessjåførforskriften og energibransjen

Vegdirektoratet viser til deres brev av 06.01.2014, Region øst brev av 03.02.2014 samt notat av 12.02.2014 om dispensasjon fra yrkessjåførforskriften for en bransje. Dette er i hht forskriften § 55 første ledd et vedtak som pålegger Vegdirektoratet i første instans.

Vegdirektoratet anser at Region øst har utfyllende drøftet tolkning og praksis av yrkessjåførforskriften § 1 e, en redegjørelse Vegdirektoratet stiller seg bak.

Dere skriver i deres brev av 6. januar 2014:

I det tilfellet hvor fører av kjøretøyet transporterer verktøy, utstyr, hjelpemidler, materiell og deler som vedkommende trenger for å bygge, reparere eller vedlikeholde noe for en kunde og det kun er transport til eget bruk vil en komme inn under unntaket i § 1 bokstav e.

I neste situasjon der føreren av kjøretøyet er en del av et arbeidslag og han transporterer verktøy, utstyr, hjelpemidler, materiell og deler som flere i arbeidslaget skal benytte seg av for å utføre et oppdrag, så gjelder ikke dette unntaket fordi det ikke er bare transport av materiell og utstyr til førerens bruk.

Videre mener dere at en slik fortolkning av regelverket gir urimelige utslag og ber om unntak for de tilfeller hvor sjåføren er en del av et arbeidslag. Med begrepet arbeidslag, er etter vår forståelse en gruppe mennesker, ikke bare en person som sitter på i passasjersetet i en lastebil, men omfatter mannskapsvogn, dvs kjøretøy med fler enn en seterad.

I dette brevet vil vi drøfte primært unntak for en hel bransje, i dette tilfellet energibransjen

Artikkel 1 g) i direktivet, jf § 1 e i yrkessjåførforskriften:

(g) vehicles carrying material or equipment to be used by the driver in the course of his or her work, provided that driving the vehicle is not the driver's principal activity.

Forskriften gjelder ikke for fører av kjøretøy

(e) som benyttes til frakt av materiell eller utstyr som skal brukes i forbindelse med utøvelse av yrke, forutsatt at det å føre kjøretøyet ikke er personens hovedaktivitet.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Det er fire krav i denne bokstav e):

Frakt av **materiell** eller **utstyr** som skal **brukes** i forbindelse med **utøvelse av yrke**,

Materiell:

Materiell er en gruppe fysiske gjenstander som hører sammen og skal **brukes** til et felles formål.

Utstyr:

Tilbehør, forsyninger, møbler, verktøy, rigg, kjøkkenutstyr

Brukes:

Det er krav om at det er en sammenheng med førerens kompetanse i forhold til å bruke det medbrakte materiellet eller utstyret. Har personen med seg avansert teknologisk utstyr, og ikke er i stand til å bruke den, bortfaller retten til å anvende bokstav e), eksempelvis: Det finner sted en transport av en rigg eller gravemaskin, som krever kompetansebevis for å bli brukt. Dersom kompetansebevis ikke kan framlegges, kan ikke føreren bruke materiellet og retten til å benytte unntaksbestemmelsen bortfaller.

Yrke

Et yrke eller erverv er et arbeid eller spesialisering som en person lærer seg og jobber med en lengre tid, tross bytte av arbeids- eller oppdragsgiver. Før regulerte man tilgangen til mange yrker, men nå er de fleste yrker frie. Formell utdanning refererer til en utdanning eller eksamen, som gir rett til yrkesutøvelse eller videre utdanning. Den opparbeidede rettigheten vil være basert på de evner, kvalifikasjoner eller kompetanse utdanningen eller eksamen har gitt. Deres montører er kvalifisert da de innehar et kompetansebevis (sikkerhetskort) for å kunne utføre de faglige montørarbeidene. Dette må kunne fremlegges ved en eventuell kontroll dersom det skulle oppstå tvil.

Kjøring

Sjåfør er en **yrkestittel**, og viser til en person som **kjører** et motorisert transportmiddel i forbindelse med **transport av personer eller gods**, også omtalt som yrkessjåfør. For å bli en sjåfør må personen bli godkjent gjennom å tilegne seg førerkort. Slik sertifisering skjer via føreropplæring på godkjente trafikkskoler. Tilsvarende også for å få utstedt et yrkessjåførbevis.

Dagens praksis i Norge er å håndheve fritaket etter 1e) strengt. Det erfares at flere land har lagt seg på samme linje. Vi har imidlertid også fått det inntrykk at noen land har lagt seg på en mer liberal håndtering av unntaket noe som kan være uheldig sett i relasjon til grenseoverskridende transport.

Norsk tolkning og praksis

Utgangspunktet er at alle profesjonelle yrkessjåfører i tyngre klasser skal ha yrkessjåførkompetanse. I Norge har vi valgt å tolke og praktisere unntaksbestemmelsene snevert siden vi anser at en vid tolkning vil uthule hele formålet med direktivet.

For å fastsette om en person kan påberope seg retten til å benytte seg av bokstav e) bestemmes av vedkommende sin kompetanse i forhold til det å kunne bruke det medbrakte materiellet eller utstyret på en riktig måte, og at vedkommende har riktig kompetanse for

dette. Det må også være nærhet i tid mellom transporten og bruken av materiellet. Det kan ikke være slik at man transporterer ut materiell den ene dagen, og bruker det den neste, da bortfaller meningsinnholdet og hensikten med bestemmelsen.

Unntak etter bestemmelsen krever at to vilkår må være oppfylt. Materiellet eller utstyret som transporteres skal være ment til bruk i personens arbeid, samt at det å føre kjøretøyet ikke er personens hovedaktivitet. Unntaksregelen vil typisk gjelde for tilfeller der transport av godset ikke kan sies å være kjøringens hovedformål – men hvor kjøringen bare er et hjelpemiddel for utførelsen av personens hovedaktivitet. Hva som ligger i begrepet “materieell eller utstyr som skal brukes i forbindelse med utøvelse av yrke” omfatter både verktøy og hjelpemidler, og kan omfatte deler eller materiell til gjenstander som bygges eller repareres for kunde.

Tvilstilfeller vil kunne oppstå. Det vil ikke være selvsagt hvordan man skal bedømme personer ansatt i et transportfirma innenfor for eksempel:

- Brøyting og strøing
- Bilberging
- Torghandler
- Gravemaskinførere med lastebil

Slik vi har valgt å praktisere unntaksbestemmelsen i Norge så har vi gitt unntak for brøyting og strøing fordi føreren ikke kan utføre brøyting og strøing uten å medbringe plog og strøanordning. Straks disse yrkesgruppene benytter redskapen til transport, dvs. bortkjøring av snø, vil man komme inn under forskriftens virkeområde. Det samme gjelder innkjøring av strøsand til depot.

Bilberging er fritatt så lenge oppdraget pågår fra det stedet bergingsoppdraget starter til det stedet der det skadede kjøretøyet settes av første gang. Ved eventuell videre transport til nytt sted som for eksempel til merkeverksted, er dette underlagt krav om kompetansebevis.

Torghandlere og gravemaskinførere med lastebil er eksempler på vidt forskjellige sjåførgrupper, men med samme problemstilling. Torghandleren tar med seg sin torgbil full med blomster og plasserer den på torget som en utsalgsbod. Dette er en aktivitet som omfattes av unntaket i forskriften. Dersom torghandleren derimot benytter torgbilen for etterfylling av varer faller han inn under forskriften. Gravemaskinføreren som benytter lastebilen sin til å frakte gravemaskinen sin til et nytt oppdrag faller inn under unntaksbestemmelsen. Tar han samtidig med seg litt grus eller kult, så vil han også omfattes av unntaksbestemmelsene. Benytter han imidlertid lastebilen i ren inntransport av grus/kult til arbeidsstedet, så kommer han inn under forskriftens bestemmelse om å ha yrkessjåførbevis.

Hovedregelen for hvorvidt en sjåfør omfattes av yrkessjåførforskriften er hvilket oppdrag/oppgaver sjåføren befinner seg i når han blir kontrollert. Det er oppdraget/oppgaven som til enhver tid utføres som er avgjørende.

På bakgrunn av ovennevnte eksempler er det vanskelig for Statens vegvesen å innvilge dispensasjonssøknader for ulike yrkesgrupper (sjåførgrupper) fordi det innenfor disse gruppene drives helt forskjellig. Av hensyn til likebehandling vil andre nærliggende grupper kunne rammes utilsiktet dersom slike dispensasjoner innvilges.

Punkt 1e) i forskriften er utfordrende fordi den kan fortone seg uklar i noen sammenhenger. Vegdirektoratet har studert direktivteksten på ulike språk og vi ser at det er nyanseforskjeller. Uansett viser det seg at bestemmelsen volder de samme problemer i andre land. Hensynet til norske yrkessjåfører veier tungt ved at de ikke skal utsettes for problemer ved kjøring i utlandet. Av den grunn kan vi ikke på eget initiativ tolke reglen utvidende.

Det er delte meninger om yrkessjåførdirektivet blant de ulike EU-landene så også om unntaksbestemmelsene. Det er videre en kjensgjerning at landene praktiserer reglene ulikt noe som igjen er uheldig sett i relasjon til grenseoverskridende transport. Det er fra internasjonalt hold vært argumentert for at alle som kjører kjøretøy i de tynge klassene skal ha yrkessjåførkompetanse, altså ingen unntaksbestemmelser. Vegdirektoratet har imidlertid ingen grunn til å tro at dette vil bli endret, iallfall med det aller første. Vi må forholde oss til dagens unntaksbestemmelse(r) slik den/de foreligger. Det er et arbeid i EU hvor også Norge har gitt sitt innspill om unntaksbestemmelsene, men vi ser at det vil ta tid for EU å komme med oppklaringer.

Region øst tolker direktivet og forskriften dithen at unntaksbestemmelsen *“in the course of his or her work” “i forbindelse med utøvelse av yrke”* gjelder fører som benytter utstyr/materiell avgrenset til å omfatte eget arbeid. Dette vil naturlig nok ikke innbefatte et arbeidslag, hvor også laget benytter utstyret/materiellet i sitt arbeid. Entallsformen som dere påpeker vil for deres medlemmer gi uheldige utslag.

Region øst tolker direktivteksten dithen at lovgiver har valgt entallsform og at det er grunn til å anta at flertallsform er vurdert. Holdepunkter for at unntaket er nøye vurdert støttes i det faktum at lovgiver påpeker at unntaket gjelder begge kjønn, noe som er selvsagt i Norge.

Imidlertid synes entallsformen å komme klarere fram i den engelske- og ikke så klart i den norske teksten. I utgangspunktet må vi legge den norske teksten til grunn, men ved tolkningstvil søke støtte i den engelske teksten.

I den engelske teksten knyttes materiellet direkte opp til sjåførens eget arbeid (his or her work). I den norske teksten knyttes ikke teksten like sterkt opp mot sjåførens eget arbeid, men arbeid mer generelt (utøvelse av yrke).

I utgangspunktet er vi derfor enig med Region øst standpunkt at dette gjelder «eget bruk». Det kan allikevel reises spørsmål om unntaket skal tolkes noe annerledes. Så lenge sjåføren frakter materiell eller utstyr som skal brukes i forbindelse med utøvelse av «eget» yrke, forutsatt at det å føre kjøretøyet ikke er personens hovedaktivitet, så kan han ta med seg arbeidshjelp fordi hjelpen er en forutsetning for at han skal få utført sitt yrke. Dette krever imidlertid at sjåføren deltar i arbeidsaktiviteten på likeverdig måte som de andre montørene (arbeidshjelpen), jf hva som tidligere er skrevet om kvalifikasjonskrav. Arbeidshjelp kan derfor være nødvendig fordi montøren som kjører bilen ikke greier sin (his) jobb alene og trenger flere montører for å utføre sin jobb.

Region øst sin strenge holdning vil kunne falle uheldig ut dersom montøren tar med seg en læregutt ut på jobb for montering. Legger vi nåværende tolkning til grunn vil da montøren være pålagt yrkessjåførkompetanse.

Vegdirektoratet er i utgangspunktet enig med Region øst i sin tolkning om at sjåføren skal avkreves yrkessjåførkompetanse dersom han tar med seg et arbeidslag relatert til de

arbeidsoppgaver stolpemontører har. Imidlertid ser vi at det er sider ved dette arbeidet som krever mer arbeidskraft enn det en person kan utrette alene. Forutsetningen er imidlertid at sjåføren deltar i arbeidsaktiviteten i arbeidslaget med likeverdig kompetanse som sine kolleger i arbeidslaget.

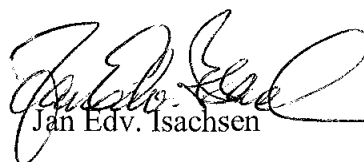
Vegdirektoratet deler derfor ikke helt ut Region øst i tolkningen om at sjåføren skal avkreves yrkessjåførkompetanse dersom han tar med seg et arbeidslag relatert til de arbeidsoppgaver stolpemontører har.

Med bakgrunn i ovennevnte vilkår vil ikke Statens vegvesen avkreve føreren yrkessjåførbevis i de situasjoner som her er drøftet. Det vil ikke gis dispensasjon på generelt grunnlag for nettleverandører og deres stolpemontører. Hver enkelt leverandør og montør må selv vurdere hvorvidt yrkessjåførkompetanse er påkrevet relatert til ovennevnte beskrivelser. Statens vegvesen kan heller ikke garantere at denne type trafikk vil bli akseptert i andre EU-land dersom dette skulle være aktuell problemstilling. Vi kan heller ikke garantere at dette vil bli gjeldende tolkning den dagen revisjonen av direktivet foreligger.

Vår avgjørelse kan påklages til Samferdselsdepartementet innen tre uker fra mottakelse av dette brev, se vedlagte klageskjema.

Seksjon for trafikkopplæring og førerkort
Med hilsen

Bente Skjetne
Bente Skjetne
avdelingsdirektør

Jan Edv. Isachsen

(1) Avsender (forvaltningsorganets stempel)

Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep.
0033 OSLO

(3) Mottaker (navn og adresse)

(4) Klageinstans

Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

(Forvaltningsloven § 27 tredje ledd)

(2) Dato

Samferdselsdepartementet

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis De ønsker å klage over vedtak De har fått underretning om.

Klagerett

De har rett til å klage over vedtaket.

Hvem kan De klage til?

Klagen sender De til oss, dvs. det organet som er ført opp i rubrikk (1). Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen, jf. rubrikk (4).

Klagefrist

Klagefristen er tre - 3 - uker fra den dag De mottar dette brevet. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt før fristen går ut. Dersom De klager så sent at det kan være uklart for oss om De har klaget i rett tid, bør De oppgi datoen for når De mottok dette brevet. Dersom De klager for sent, kan vi se bort fra klagen. De kan søke om å få forlenget fristen, og da må De oppgi årsaken til at De ønsker det.

Rett til å kreve begrunnelse

Dersom De mener vi ikke har begrunnet vedtaket vårt, kan De kreve en slik begrunnelse før fristen går ut. Ny klagefrist blir da regnet fra den dagen De mottar begrunnelsen.

Innholdet i klagen

De må presisere

- hvilket vedtak De klager over
 - årsaken til at De klager
 - den eller de endringer som De ønsker
 - eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen
- Klagen må undertegnes.

Utsetting av gjennomføringen av vedtaket

Selv om De har klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. De kan imidlertid søke om å få utsatt gjennomføringen av vedtaket til klagefristen er ute eller til klagen er avgjort.

Rett til å se saksdokumentene og til å kreve veiledning

Med visse begrensninger har De rett til å se dokumentene i saken. Reglene om dette finnes i forvaltningsloven § 18 og § 19. De må i tilfelle ta kontakt med oss, jf. rubrikk (1). De vil da få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om framgangsmåten og om reglene for saksbehandlingen.

Kostnader ved klagesaken

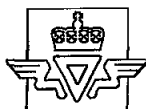
De kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuesgrenser. Fylkesmannen eller Deres advokat kan gi nærmere opplysninger om dette. Hvis vedtaket er blitt endret til Deres fordel, kan De etter forvaltningsloven ha krav på å få dekket vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Klageinstansen (jf. rubrikk (4)) vil orientere Dem om retten til å kreve slik dekning.

**Klage til
Sivilombudsmannen**

Hvis De mener at De har vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltnings side, kan De klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltning har behandlet saken, og om det er gjort eventuelle feil eller forsømmelser. Dette gjelder likevel ikke i saker som er avgjort av Kongen i statsråd. Dersom De nå får Deres klage avgjort i statsråd fordi Kongen er klageinstans, kan De derfor ikke senere bringe saken inn for Sivilombudsmannen.

Særlige oplysninger

X-0073 B (Godkj. 05-95) Elektronisk udgave

Statens vegvesen

Notat

Til: 0.Postmottak Vegdirektoratet
Fra: Trafikant- og Kjøretøyavdelingen,
TK Fagseksjon
Kopi: KS Bedrift Energi og Energi Norge

Saksbehandler/innvalgsnr:
Gaute Ulsakerhaugen - 61271310
Vår dato: 12.02.2014
Vår referanse: 2014/004025-003

Oversendelse av sak til besvarelse jf. yrkessjåførforskriften § 55

Til besvarelse oversendes søknad fra KS Bedrift Energi og Energi Norge hvor de ber Statens vegvesen, Region øst om unntak for sine medlemmer fra tolkningen av yrkessjåførforskriften § 1 bokstav e, subsidiært søker de om unntak fra yrkessjåførforskriften § 1 bokstav e inntil nærmere avklaringer måtte foreligge fra EU. Rø forstår av henvendelsen at det bes om unntak fra kravet om yrkessjåførkompetanse og fortolkningen av § 1 bokstav e inntil avklaringer fra EU måtte si noe annet for de nevnte medlemmer.

Rettslig grunnlag

Yrkessjåførforskriften § 55 Dispensasjoner, sier at Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra forskriften ved særlig tungtveiende forhold, Regionvegkontoret kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra forskriften ved særlig tungtveiende forhold.

Regionvegkontoret i dette tilfellet er Region øst som har yrkessjåfør som spesialistfunksjon.

Vurdering

Etter nærmere vurdering og gjennomgang av sakens opplysninger vurderer Rø at det gjelder søknad for en bestemt yrkesgruppe og går derfor utenfor vår mulighet til å gjøre unntak fra yrkessjåførforskriften, søknad oversendes derfor Vegdirektoratet som rett instans for besvarelse.

Trafikant- og Kjøretøyavdelingen
TK Fagseksjon
Med hilsen

Torgeir Haugen
Seksjonsleder

Gaute Ulsakerhaugen

Postadresse
Statens vegvesen
Region øst
Postboks 1010
2605 Lillehammer

Telefon: 02030
Telefaks: 61 25 74 80
firmapost-ost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Industrigaten 17
2619 LILLEHAMMER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Kopi sendt til:
KS Bedrift Energi
v/ Tone Molvær Berset
P.B. 1378 Vika
0114 Oslo

og til

Energi Norge
v/ Ståle Borgersen
P.B. 7184 Majorstuen
0307 Oslo

Statens vegvesen

KS Bedrift Energi
P.B.1378 Vika
0114 OSLO

Behandlende enhet:
Region øst

Saksbehandler/innvalgsnr:
Gaute Ulsakerhaugen - 61271310

Vår referanse:
2014/004025-002

Deres referanse:

Vår dato:
03.02.2014

Angående forespørsel om unntak for deres medlemmer

Viser til henvendelse av 6. januar 2014, fra KS Bedrift Energi v/Tone Molvær Berset og Energi Norge v/ Ståle Borgersen hvor de på vegne av sine medlemmer ber om at Statens vegvesen Region øst unntar deres energibransje fra sin fortolkning av yrkessjåførforskriftens § 1 bokstav e, subsidiært bes det om unntak fra fortolkning av yrkessjåførforskriftens § 1 bokstav e inntil nærmere avklaringer foreligger fra EU. Yrkessjåførforskriften er heretter kalt Ysf.

Sakens bakgrunn

Bakgrunnen for henvendelsen er at dere i den senere tid har mottatt flere henvendelser fra deres medlemmer angående forståelsen av yrkessjåførforskriften. Det henvises til brev av 25.3.2013 fra Statens vegvesen Region øst til Energi Norge hvor det ble informert om kravet om yrkessjåførkompetanse og hvordan det skulle forstås for Energi Norge sine medlemmer. KS Bedrift Energi og Energi Norge mener at Statens vegvesen sin fortolkning av regelverket gir urimelige utslag og ber om at praksisen på området tas opp til ny vurdering.

Det opplyses at energimontørenes arbeid er underlagt Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg, som innebærer at man årlig må gjennomføre kurs for å oppdatere sine kunnskaper om forskriften og dens veiledning. Dette må gjennomføres for at den enkelte skal få utstedt sikkerhetskort for å kunne arbeide ved eklektiske anlegg. Et av områdene det gis opplæring i er førstehjelpsberedskap iht. forskriftens § 7. Etter hva dere har forstått så er førstehjelp også en vesentlig del av yrkessjåfør opplæringen. I tillegg må montørene gjennomgå årlig kursing i brannberedskap, og alle montører som jobber langs offentlig vei gjennomgått kurs i arbeidsvarsling.

Det opplyses også at en energimontør som henvendte seg til en av Statens vegvesen sine trafikkstasjoner i forbindelse med fornyelse av sitt førerkort fikk opplyst at fornyelse av førerkortet ikke hadde noen hensikt så lenge han ikke hadde gjennomført utdanning for å oppnå eller fornye sin yrkessjåførkompetanse.

Postadresse
Statens vegvesen
Region øst
Postboks 1010
2605 Lillehammer

Telefon: 02030
Telefaks: 61 25 74 80
firmapost-ost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Industrigaten 17
2619 LILLEHAMMER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Dere ber derfor på vegne av deres medlemmer ber om at Statens vegvesen Region øst unntar deres energibransje fra sin fortolkning av yrkessjåførforskriftens § 1 bokstav e, subsidiært bes det om unntak fra fortolkning av yrkessjåførforskriftens § 1 bokstav e) inntil nærmere avklaringer foreligger fra EU.

Rettslig grunnlag

Ysf. § 1 Virkeområde, sier at forskriften gjelder for fører som vil erverve eller fornye retten til mot vederlag å utføre person- eller godstransport med kjøretøy i førerkortklassene C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE på veg åpen for alminnelig trafikk. Forskriften omhandler krav til grunn- og etterutdanning, prøver, gebyr, bevis, samt vilkår for godkjenning og drift av lære- og prøvesteder, herunder krav til personell. Krav i denne forskriften kommer i tillegg til krav om førerrett etter forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m.

Forskriften gjelder ikke for fører av kjøretøy

- e) som benyttes til frakt av materiell eller utstyr som skal brukes i forbindelse med utøvelse av yrke, forutsatt at det å føre kjøretøyet ikke er personens hovedaktivitet

I henhold til Ysf. § 3, Krav om yrkessjåførkompetanse og gyldig bevis, skal person som mot vederlag skal utføre godstransport med kjøretøy som krever førerrett i klassene C1, C1E, C, eller CE skal ha gyldig bevis for yrkessjåførkompetanse for godstransport.

Ysf. § 55 Dispensasjoner, sier at regionvegkontoret kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra forskriften ved særlig tungtveiende forhold.

Vurdering

Kravet om yrkessjåførkompetanse vil berøre alle som i sitt yrke eller jobbsammenheng, eller på fritiden, utfører person- eller godstransport og hvor det er en form for vederlag i forbindelse med utførelsen av transporten, og når transporten foregår med kjøretøy som krever førerrett i de førerkort klassene som nevnes i Ysf. § 1.

Med vederlag i denne Ysf. menes enhver form for vederlag i forbindelse med utførelse av gods- eller persontransporten. Mottar føreren lønn eller andre former for tjenester eller ytelser så blir det å anse som vederlag.

Det må foretas en vurdering av den enkelte transport som utføres, hva er hensikten med transporten, hva er det som transporteres og hvem det er som skal bruke av det som transporteres som vil være avgjørende for kravet om yrkessjåførkompetanse.

En vil være underlagt kravet om yrkessjåførkompetanse selv om transporten kun utgjør en liten del av vedkommendes arbeidsoppgaver dersom hovedformålet med transporten er transporten i seg selv. Hvor stor del av arbeidstiden som brukes til transport og hva sjåføren er ansatt som har ingen betydning. Om en kjører en tur eller daglig har ingen betydning, hvis en utfører gods eller persontransport mot vederlag kreves det yrkessjåførkompetanse.

Som også beskrevet i brev av 25.3.2013 til Energi Norge så vil der være avgjørende for å komme inn under unntaket i Ysf. § 1 bokstav e) at fører av kjøretøyet transporterer det verktøy, utstyr, hjelpemidler, materiell og deler som vedkommende personlig trenger for å bygge, reparere eller vedlikeholde noe for en kunde, utføre sitt arbeid. Det vil derfor være nødvendig å foreta en konkret vurdering i det enkelte tilfellet i forhold til kravet om yrkessjåførkompetanse.

Det opplyses at energimontører årlig gjennomgår kurs hvor førstehjelpsberedskap er et tema og de gjennomgår også kurs i brannberedskap, dere har forstått det som at førstehjelp utgjør en vesentlig del av yrkessjåføropplæringen. Til informasjon så kan det opplyses at kurs i ulykkesberedskap iht. yrkessjåførforskriften utgjør 4 av 35 timer i etterutdanningen og 7 av 140 timer i komprimert grunnutdanning. Kurs i ulykkesberedskap skal sørge for at fører innehar kunnskap om opptreden ved uhell og ulykker og kunne iverksette nødvendige tiltak i forhold til ulykkestype, dvs. at dette kurset retter seg spesielt i mot ulykker og opptreden på skadested ute på vei og kan ikke direkte sammenlignes med andre kurs i førstehjelpsberedskap og brannberedskap.

I forhold til opplysningene om at energimontør fikk opplyst at det ikke hadde noen hensikt å fornye sitt førerkort så lenge han ikke hadde gjennomført utdanning er for oss ikke mulig å ta stilling til når det ikke er mulig å etterprøve hva som måtte være uttalt. Det er ikke noe krav om at en må ha gjennomført utdanning for å fornye sitt førerkort i de tunge klassene, førerkortet fornyes på vanlig måte med gyldig helseattest uavhengig av kravet om yrkessjåførkompetanse.

Utdanning iht. Ysf. skal sikre at fører innehar nødvendig kompetanse og kvalifikasjoner i forhold til de krav og forventninger samfunnet og bransjen har til førere av tunge kjøretøy. Utdanningen skal sikre at fører kjører på en optimal og trafikksikker måte i forhold til seg selv og sine medtrafikanter og viser profesjonalitet i utførelsen av sitt yrke slik at andres og egen sikkerhet ivaretas.

Fortolkningen av Ysf. er gjort på bakgrunn av de høringer og høringsoppsummeringer i forbindelse med endringer av Vegtrafikkloven i forkant av innføring av yrkessjåførforskriften og de vurderinger og høringsoppsummeringer som var i forkant av innføringen av Ysf.

Det er vår vurdering at innholdet i de kursene som gjennomføres for deres medlemmer ikke kan dekke innholdet og formålet med utdanning iht. Ysf.

I forhold til hvilken avklaring som måtte komme fra Eu og hvilken betydning det eventuelt vil kunne få for innholdet og unntakene i forskriften er det ikke mulig å si noe om.

Konklusjon

Det er derfor vår vurdering at opplysningen som fremkommer i deres søknad ikke kan anses å fylle vilkåret «særlig tungtveiende forhold».

Det vil ikke være mulig å innvilge unntak for deres bransje og deres medlemmer som helhet for de det innenfor deres medlemsbedrifter vil være individuelle forskjeller på hvordan driften organiseres og gjennomføres i praksis

Forskriften vil derfor måtte håndheves på lik linje for deres medlemmer som for andre i lignende bransjer som vil ha de samme utfordringer, vi kan derfor ikke gjøre noe spesielt unntak for deres medlemmer på grunn av likebehandlingsprinsippet.

Eventuelle fremtidige endringer fra Eu vil ikke være mulig å legge til grunn for en dispensasjon så lenge det ikke er kjent om det vil ha noen betydning i forhold til den bransjen dere representerer.

Vi har også vurdert hvilken mulighet det er for å innvilge en dispensasjon i denne saken i forhold til andre søknader, jf. tidligere forvaltningspraksis.

Etter en helhetsvurdering basert på sakens opplysninger er det vår oppfatning at det ikke kan innvilges dispensasjon i denne saken.

Vedtak

Søknaden avslås, det innvilges ikke dispensasjon fra kravet om yrkessjåførkompetanse for KS Bedrift Energi og Energi Norge sine medlemmer.

Klageadgang

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter mottagelsen av dette brev, se vedlagt rettledning.

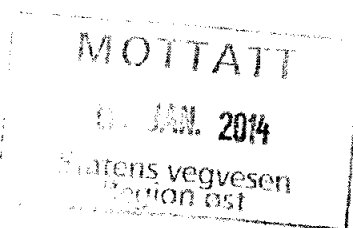
Trafikant- og Kjøretøyavdelingen
TK Fagseksjon
Med hilsen

Torgeir Haugen
Seksjonsleder

Gaute Ulsakerhaugen

Kopi sendt til:
Energi Norge
P. B. 7184 Majorstuen
0307 Oslo

Statens Vegvesen
Region Øst
Postboks 1010
2605 Lillehammer

983-2014/004025-1

Oslo, 06.01.2014

Tolkning av Yrkessjåførforskriften, jf. Vegtrafikkloven § 29

Energi Norge og KS Bedrift Energi representerer hele energibransjen basert på fornybar energi, med unntak av Statnett som har sitt medlemsforhold i Spekter. Våre medlemmer produserer, distribuerer og omsetter energi hovedsakelig basert på vann og vind.

På vegne av våre medlemmer ber vi om at Statens vegvesen, Region Øst, unntar vår bransje fra deres praksis mht. Yrkessjåførforskriften § 1 bokstav e – jf. Vegtrafikklovens § 29.

Sakens bakgrunn

Vi har den senere tiden fått flere henvendelser fra våre medlemmer angående forståelsen av Yrkessjåførforskriften.

Et eksempel er en energimontør i et av våre energiselskap, som, ved fornyelsen av sitt førerkort i klasse CE, ble møtt med spørsmål om hva han skulle bruke dette til. I utførelsen av sitt arbeid bruker han noen ganger lastebil over 3,5t. Biltilsynet orienterte da montøren om at fornyelse av sertifikatet ikke hadde noen hensikt, fordi han mangler kurs som yrkessjåfør. For å kunne benytte sertifikatet i forbindelse med utøvelse av sitt yrke som energimontør mente Biltilsynet at han må gjennomføre grunnutdanning iht. Yrkessjåførforskriften.

Vi antar at Biltilsynet her har lagt til grunn samme forståelse av Yrkessjåførforskriften som kommer til uttrykk i brev av 25.3.2013 fra Statens Vegvesen, Region Øst, til Energi Norge. I dette brevet står bl.a. følgende:

«Ysf. § 1 bokstav e) sier:- Forskriften gjelder ikke for fører av kjøretøy som benyttes til frakt av materiell eller utstyr som skal brukes i forbindelse med utøvelse av yrke, forutsatt at det å føre kjøretøyet ikke er personens hovedaktivitet. Utrykket fører benyttes i entall og må da forstås som at i det tilfellet føreren av kjøretøyet frakter materiell og utstyr som vedkommende personlig trenger for å utøve sitt yrke så vil vedkommende komme inn under unntaket.

I det tilfellet hvor fører av kjøretøyet transporterer verktøy, utstyr, hjelpemidler, materiell og deler som vedkommende trenger for å bygge, reparere eller vedlikeholde noe for en kunde og det kun er transport til eget bruk vil en komme inn under unntaket i § 1 bokstav e.

I neste situasjon der føreren av kjøretøyet er en del av et arbeidslag og han transporterer verktøy, utstyr, hjelpemidler, materiell og deler som flere i arbeidslaget skal benytte seg av for å utføre et oppdrag, så gjelder ikke dette unntaket fordi det ikke er bare transport av materiell og utstyr til førerens bruk.

Når føreren får i oppdrag å laste opp kjøretøyet med materiell og utstyr og transporterte dette ut til et arbeidssted og levere til sine kollegaer blir det å anse som et ordinært transportoppdrag hvor hovedformålet med transporten er transporten i seg selv og det kreves yrkessjåførkompetanse.»

KS Bedrift Energi og Energi Norge mener en slik tolkningen av regelverket her gir urimelige utslag og vi ber om at Statens Vegvesen igjen vurderer sin praksis.

Energimontørenes arbeid er underlagt Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg. Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 28. april 2006. Dette innebærer at man årlig skal gjennomføre kurs for å sørge for oppdatert kunnskap om forskriften og dens veiledninger. Dette må gjennomføres for at det kan utstedes et sikkerhetskort for hver enkelt for å kunne arbeide ved elektriske anlegg.

Et av hovedområdene det skal gis opplæring i er førstehjelpsberedskap. Ref Forskriftens § 7 m/veiledning. Etter det vi forstår er også førstehjelp en vesentlig del av Yrkessjåfør opplæringen.

I tillegg til førstehjelp må montørene gjennom årlig kursing i brannberedskap. I tillegg har alle montører som jobber langs offentlig vei kurs i arbeidsvarsling klasse 1.

Rettslig grunnlag og vurdering

Den sentrale passusen i Ysf. § 1 bokstav e) er slik:

«Forskriften gjelder ikke for fører av kjøretøy som benyttes til frakt av materiell eller utstyr som skal brukes i forbindelse med utøvelse av yrke, forutsatt at det å føre kjøretøyet ikke er personens hovedaktivitet»

Statens Vegvesen mener at siden uttrykket «fører» benyttes i entall, så må det aktuelle unntaket bare gjelde personer som trenger å frakte utstyr for egen utøvelse av sitt yrke.

Vi mener at denne tolkningen er for innskrenkende. Hvorvidt det er en eller flere personer i bilen, på vei ut til arbeidsstedet, burde ikke ha betydning for forståelsen av denne bestemmelsen. Det bør være opp til bedriften selv å velge hvordan man best skal organisere arbeidsdagen og arbeidslaget.

Videre er det sentrale i forskriftens § 1 e) etter vår vurdering personens hovedaktivitet. Arbeidet til en energimontør utføres normalt, alene eller sammen med et team, ett eller annet sted utenfor bedriften. I de tilfeller han/hun utfører sitt arbeid sammen med andre i teamet, begynner dette arbeidet når utstyret er fraktet til det aktuelle stedet. Det er naturligvis dette som er energimontørens/sjåførens hovedaktivitet. Det er ikke en energimontørs hovedaktivitet å kjøre tungtransport, heller ikke kan han ses på som en yrkessjåfør. At dette skulle stille seg annerledes når vedkommende jobber alene, virker uforståelig for oss.

Videre er det slik at forskriften er gitt med hjemmel i vegtrafikklovens § 29. Denne bestemmelsen gir hjemmel for å stille krav til grunn og etterutdanning for tungbilsjåfører /yrkessjåfører. I forarbeidene til bestemmelsen (Ot.prp nr.8 (2006-2007)) sies det at den gir «hjemmel for å sette et utdanningskrav til den som mot vederlag skal føre motorvogn» og videre at «Bestemmelsen avgrenses til å gjelde yrkesmessig transport, jf. begrepet *mot vederlag*. Formålet med bestemmelsen var å sikre førere av tungtransportsjåfører /yrkessjåfører den nødvendige opplæring/utdanning for sitt yrke som sjåfør. Det er andre hensyn som gjør seg gjeldende i de tilfeller en energimontør, som en del av sitt arbeid, skal frakte med seg nødvendig utstyr ut til stedet der arbeidet skal gjøres.

Dersom Statens Vegvesens tolkning blir stående, vil dette gi seg svært uheldige utslag - som etter vår oppfatning ligger utenfor både formålet og rekkevidden til regelverket.

Dette må gjenspeiles i tolkningen av Yrkessjåførforskriften § 1 bokstav e).

Yrkessjåførforskriften § 1 bokstav e, er en implementering av en EU-retten, og er en ren oversettelse. Imidlertid er vi kjent med at denne fortolkningen av Yrkessjåførforskriften bokstav e, ikke er endelig avklart innen EU retten, men at man venter en slik avklaring.

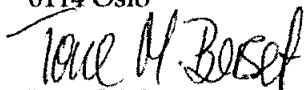
Konklusjon

På denne bakgrunn ber KS Bedrift Energi og Energi Norge om at Statens Vegvesen, Region Øst, unntar vår energibransje i sin tolkning av Yrkessjåførforskriften bokstav e.

Subsidiært ber vi om unntak fra Statens Vegvesen, Region Øst unntar vår energibransje fra sin fortolkning av Yrkessjåførforskriften bokstav e, inntil dette er endelig avklart på EU nivå.

Med hilsen

KS Bedrift Energi
P.B 1378 Vika
0114 Oslo

Tone Molvær Berset
Advokat

Energi Norge
P.B. 7184 Majorstuen
0307 Oslo

Ståle Borgersen
Dir. arbeidsgiverpol. avd./advokat